

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Kemal MEMİŞOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Sağlık Yönetimi Bölümü, Sağlık Bakanlığı'nın 1963 yılında kendi idari ve mali personel ihtiyacını karşılamak amacıyla açtığı bir bölüm olup, Türkiye'de sağlık sektörünün profesyonelleşmesi adına önemli bir kilometre taşı olmuştur. Bu bölüm, özellikle Hacettepe ve Başkent Üniversiteleri gibi öncü eğitim kurumlarında da benzer ihtiyaçları karşılamak amacıyla kurulmuştur. Sağlık yönetimi mezunları, hastanelerin idari yapısının etkin yönetilmesinden sağlık politikalarının geliştirilmesine kadar birçok alanda profesyonel bir rol üstlenmektedir.

Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın uygulanmasıyla birlikte, sağlık sektöründe büyük bir değişim ve gelişim süreci yaşanmıştır. Bu süreçte, sağlık hizmetlerinin yönetimi, finansmanı ve verimliliğinin artırılması amacıyla eğitilmiş, profesyonel sağlık yönetici personeline olan ihtiyaç daha da belirgin hale gelmiştir. Bu doğrultuda sağlık yönetimi, ekonomisi ve planlaması gibi uzmanlık gerektiren alanlarda eğitim almış kişilere yönelik talep artmasına rağmen, bu kişilerin kamuda istihdam edilmesi konusunda ciddi eksiklikler bulunmaktadır.

Yükseköğretim politikalarının sonucu olarak Türkiye'de Sağlık Yönetimi lisans programı sayısı 109'a, Sağlık Kurumları İşletmeciliği ön lisans programı sayısı ise 93'e ulaşmıştır. Her yıl bu bölümlerden 7-8 bin lisans, 3-4 bin ön lisans öğrencisi mezun olmaktadır. Bugüne kadar Sağlık Yönetimi Lisans Bölümü'nden 100 binden fazla, Sağlık Kurumları İşletmeciliği ön lisans programından ise 50 binden fazla mezun verilmiştir. Ancak bu mezunların büyük bir kısmı kendi alanlarında istihdam edilme şansı bulamamakta, geçimlerini sağlamak için zincir marketlerde, inşaat sektöründe veya tarım ve hayvancılık gibi tamamen farklı alanlarda çalışmak zorunda kalmaktadır.

Sağlık Bakanlığı'nın yayımladığı 2022 Sağlık İstatistikleri Yıllığı'na göre, Türkiye'de sağlık kurumlarında idari, mali hizmetler ve hizmet satın alma personeli olarak çalışan 538 bin kişi bulunmaktadır. Bu personelin 150-180 bin kadarı, sağlık yönetimi mezunlarının eğitim aldıkları alanlarda görev yapmaktadır. Ne var ki bu pozisyonlarda, sağlıkla ilgisi olmayan ve başka kurumlar aracılığıyla gelen kişilerin istihdam edilmesi, sağlık yönetimi mezunlarının kendi eğitim alanlarında çalışmamasına neden olmaktadır. Bu durum, hem Sağlık Bakanlığı'nın ihtiyaç duyduğu profesyonel idari yönetici ihtiyacını karşılamamakta hem de sağlık yönetimi mezunlarının kamuda hak ettikleri pozisyonlara erişimlerini engellemektedir.

Sağlık yönetimi mezunlarının istihdam edilmesi, Türkiye'nin sağlık sisteminin verimliliğini ve etkinliğini artırma hedeflerine büyük katkı sağlayacaktır. Bu mezunlar, hastanelerin kaynak kullanımında daha stratejik planlamalar yapabilir ve yönetim süreçlerini profesyonel bir anlayışla yürüterek sağlık hizmetlerinin kalitesini artırabilir. Türkiye'nin sağlık sistemi içinde bu potansiyelin değerlendirilmesi hem kamu yararı açısından hem de mezunların istihdamı açısından önemlidir.

Sonuç olarak, Sağlık Yönetimi mezunlarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda yer alan "Sağlık İdarecisi" unvanı ile istihdam edilmesi, 2023'te yapılan Sağlık Meslek Kurulu Çalıştay'ında belirlenen görev tanımları doğrultusunda Cumhurbaşkanlığı 2 nolu kararnamesindeki kadro cetveline eklenmesi büyük bir zorunluluk haline gelmiştir. Bunun kabul edilmemesi durumunda ise, Sağlık Yönetimi Memuru, Sağlık İdaresi Memuru, Sağlık Yönetimi Personeli veya Sağlık İdaresi Personeli gibi unvanlarla en az 5000 kadronun tahsis edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, bu pozisyonlara sağlık yönetimi eğitimi olmayan kişilerin yerleştirilmesine son verilmesi ve eğitilmiş sağlık yönetimi personelinin hak ettiği şekilde kamuda istihdam edilmesi, hem mezunlar hem de ülkemizin sağlık sisteminin geleceği için bir zorunluluktur.

Bu bağlamda:

1. Sağlık Bakanlığı, sağlık kurumlarında idari ve mali hizmetlerde çalışan 150-180 bin personelin çoğunun, sağlıkla ilgili bir eğitim geçmişi olmayan kişiler olduğunu kabul etmektedir. Bu pozisyonlarda, ilgili eğitim almış Sağlık Yönetimi bölümü mezunlarının istihdam edilmesi yönünde bir planlama yapılmakta mıdır?
2. Sağlık Yönetimi bölümü mezunlarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na "Sağlık İdarecisi" unvanı ile eklenmesi ve bu mezunlara yönelik özel kadroların tahsis edilmesi konusunda herhangi bir çalışma yürütülmekte midir? Bu konuda bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
3. 2023 yılında gerçekleştirilen Sağlık Meslek Kurulu Çalıştay'ında Sağlık Yönetimi bölümü mezunlarının görev tanımları yapılmış olmasına rağmen, bu tanımların Cumhurbaşkanlığı 2 nolu kararnamesindeki kadro cetveline eklenmesi konusunda neden adım atılmamıştır? Bu süreç ne zaman tamamlanacaktır?
4. Sağlık Yönetimi lisans ve ön lisans programlarından her yıl 10 binden fazla mezun verilmesine rağmen, bu mezunların büyük bir kısmının kendi alanlarında çalışamayıp farklı sektörlerde istihdam edilmesinin önüne geçilmesi için hangi adımlar atılacaktır? Sağlık Bakanlığı bu alanda mezunlar için ne kadar kadro açmayı planlamaktadır?
5. Sağlık Bakanlığı'nın idari hizmetlerde çalışan personel sayısı 150-180 bin arasında değişmektedir. Bu pozisyonlarda, eğitilmiş Sağlık Yönetimi mezunlarının istihdam edilmesi sağlık sisteminin etkinliğini artıracaktır. Bu kadrolarda mesleki yeterliliği olmayan kişilerin çalıştırılması yerine, Sağlık Yönetimi mezunlarının öncelikli olarak istihdam edilmesi için bir düzenleme yapılacak mıdır?
6. Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında, sağlık sisteminde daha verimli ve sürdürülebilir bir yönetim anlayışının geliştirilmesi için profesyonel sağlık yönetici personeline olan ihtiyaç artmıştır. Sağlık Yönetimi mezunlarının bu süreçte daha aktif yer alabilmesi adına Bakanlığınız hangi politikaları hayata geçirmeyi planlamaktadır?